

Микола Калачик

Іду
до Стефаника

Поезії з присвятою
«Володареві дум селянських»
з нагоди 155-ліття з дня народження
письменника та 90-річчя з дня смерті

Писаний Камінь
Косів, 2025

УДК.....
ББК .....
К .....

Літературно-художнє видання

Літературний редактор

ІВАН
ГРЕКУЛЯК

Автор передмови

ІВАН
ОРОБЕЦЬ

*Верстка і дизайн,
комп'ютерне складання*

ВІТАЛІЙ ГРИЦАЙ

Микола Калачик.

Іду до Стефаніка: (Поезії з присвятою «Володареві дум селянських» з нагоди 155-ліття з дня народження письменника та 90-річчя з дня смерті) /Микола Калачик. — Косів: «Писаний Камінь» 2025. — ... с.

ISBN.....

У своїй восьмій поетичній книжці «Іду до Стефаніка» покутський літератор Микола Калачик підкреслює особистість Володаря дум селянських як борця за волю і незалежність України, передає миттєвості приятелювання з Іваном Франком, Марком Черемшиною, Вацлавом Морачевським, взаємини із Ольгою Гаморак та Євгенією Калитовською.

Автор у поетичних рядках по-новому осмислює та передає зміст Стефанікових новел.

Видання розраховане на масового читача.

УДК .....
ББК .....

© Микола Калачик, текст, 2025

© Віталій Грицай, дизайн, верстка, світлини 2025

© Видавництво Косів «Писаний Камінь», друк 2025

ISBN.....

ЩОБ СПОРИШЕМ СТЕЖКИ НЕ ЗАРОСТАЛИ

Не одна натруджена осінь, змахнувши позолоченим крилом понад багряними новоселицькими пагорбами, мандрує далі. Осінь тривоги, осінь надій, золота пора, що несе на одному крилі різнобарвні, мов палітра художника, спогади, а на другому розписані світлими тонами мрії. Спогади... Це те, чим освячена зрілість людського віку. А коли вони ще забарвлені мріями майстра слова, то самі просяться на папір рядками-посоками віршів.

На згадку про осінь 2024-го невтомний Микола Калачик дарує читачеві свій новий поетичний доробок, книжку, яка, без сумніву, стане ще однією духмяною квіткою у вінку слави великого покутянина, того, хто збирав у пригорщі селянські думи, болі та страждання і жбурляв їх світові: «Дивіться, знайте, а у нас ще так...». Або ще одним його словесним пам'ятником в додачу до бронзових та гранітних. Відрадно, що кількість спроб увіковічнити пам'ять про Василя Стефаника зростає. Згадати хоча б наукові публікації та художньо-біографічні твори публікації знаних літературних світочів Ф. Погребенника, Я. Гояна, Р. Горака, Р. Піхманця, С. Процюка та інших. У рідному селі володар дум селянських здійснюється на шестиметровому постаменті. Цей пам'ятник було споруджено у 1971 році з нагоди річного ювілею письменника. А ще до того, у 1965

році бронзове погруддя встановлено на родинному обійсті Стефаніка. У Снятині пам'ятники письменнику встановлено у скверику поруч із будинком культури та на подвір'ї ліцею, названого його іменем. А є вони ще у Львові, Івано-Франківську, селі Ясеніві на Львівщині, канадському Едмонтоні. З нагоди 150-літнього ювілею постав він нещодавно у писанковій Коломиї, звідки простелилася стежка долі у широкий світ, а знаний покутський (бо такі наш, бо із краю Черемошу і Пруту) поет Василь Клічак видав у 2023 році поему-цикл «Стефанік». І ось просвітянин і авторитетний педагог Микола Калачик власним поетичним надбанням збагачує літературну стефаніківську скриню, засвідчуючи цим, що у ній ще достатньо вільного місця. Бо розуміння і сприйняття Василя Стефаніка навіть одним і тим самим шанувальником його творчості після кожного прочитання новел чи епістолярної спадщини часто неоднозначне, не говорячи вже про вплив віку, сформованості поглядів і переконань читача чи конкретних часових обставин.

Готуючи чергову поетичну збірку, Микола Калачик неодноразово черпав натхнення із невіддатливої потокам мулу, наповненої кришталево чистою цілющою водою Стефанікової криниці, заглиблювався у його творчий скарб — еталон правдивості і літературної довершеності. Бо криниця генія невичерпна, а стежина до нього для кожного своя, але безкінечна у часі та у просторі. Такою вона є і для Микола Калачика, стежина від рідного новоселицького передгір'я, символічних воріт із Гуцуль-

щини до Покуття, на простори русівських ланів. І пильнує митець, аби не заростала вона споришами. Саме тут, у Русові, ставши «на вуглі» Василюєвої хати, по особливому переосмислюється кожне письменникове слово. Розкидані поміж горбів оселі русівських газдів, нащадків Дідухів, Антонів, Максимів, Лесів, родинна могила Стефаніків, а поруч зміцнілий багрянючий восени парк, посаджений з нагоди 100-річчя від дня народження генія, відомий всьому світу камінний хрест, що немов сирота дивиться зі свого горба, спонукаючи до роздумів і проведення історичних паралелей — все це не могло не залишити свій відбиток на чутливій душі сучасного поета. Незлічену кількість разів топтав Микола Калачик свою стежину до стефанікового обійстя, а готуючи пропоновану читачам збірку, побував на ньому вкотре. У домі, в якому ще із травня 1941 року облаштовано музей і з тих пір оселилася особлива творча аура, здається час зупинився ще зимою 1936-го. Тут все нагадує про господаря: особисті речі, світлини, документи, вичовгана його ногами підлога і обмацані його руками кахлі, і сам він, споглядаючий із портретів за кожним гостем. Звідси тікає за поріг метушливість буднів і впорядковується хід думок, а селянська проста мудрість, вирізьблена ще й інкрустована словами великого майстра, промовляє із кожного закутка. Вона вириває і зі сторінок книги Миколи Калачика поетичним переспівом безсмертних новел, влучними епіграфами до віршів, намаганням передати особливий, який неможливо сплутати з іншими, стиль викладу думки.

*Максим. Пшениця. Коні. Поле.
Рілля і борони летять...*

(«Сини». За новелою)

Микола Калачик відомий покутський поет, учитель і просвітянин. У його поетичній скарбничці уже сім збірок. Характерною їхньою ознакою є широка тематична палітра: дитяча поезія, інтимна, громадянська лірика. У новій збірці поет автор часто звертається до минулих історичних подій, вміло пов'язуючи їх із суспільно-політичними подіями сьогодення. («Вона — земля». За новелою, «Сини». За новелою). Він робить спроби у своїх віршах пов'язати творчість великого новеліста із сучасними подіями в Україні (вірші «Свобода», «Правдива й свята»).

І у цій книзі Микола Калачик залишається вірним сформованому власному стилю письма. Він не зловживає перебором художніх засобів, а хід його думок чіткий, простий і зрозумілий. Та разом із тим в окремих місцях влучно застосовує порівняння, епітети і метафори.

*«Його слова, як грім з небес, гримлять
І світять так, як зорі вечорові.
Співець творив слова із сліз і крові,
Бо ж потом напувалася земля».*

(«Його слова — як грім...»)

На противагу попередній поетичній книзі вибраного «Відлуння» (2023), у якій автор розкрив бага-

тогранність свого таланту та тематичне розмаїття творів, у пропонованій збірці він зосередився на біографістиці. Уся книга, починаючи від назви на першій сторінці обкладинки, — це словесний монумент генію Стефаника, якому до ніг «вінки кладуть». Та все ж стверджуючи, що «його талант не знає меж», він для Миколи Калачика не забронзовілий ідол, а живий співрозмовник і учитель, з котрим вартує кожному хоч інколи побути на самоті.

*То не скульптура — то людина.
До неї люди йдуть і йдуть.
Не заросте людська стежина,
Усі добро й любов несуть.*

(«Пам'ятник Стефанику»)

Зробивши головним персонажем своєї книги Василя Стефаника, автор у низці віршів змальовує постаті його близьких друзів і соратників — Марка Черемшини, Івана Франка, Вацлава Морачевського.

Поетичними рядками цієї книги Микола Калачик спонукає до прочитання і нового переосмислення новел «володаря дум селянських», наголошує на їх нинішній актуальності і, що найголовніше, підводить до думки — потрібно робити висновки. У її структурі головне місце займають твори, написані за новелами Стефаника. Їх налічується чотирнадцять: «Сини», «Марія», «Камінний хрест» та інші. Окремі групи складають поезії, що оспівують велич головного героя торкаються його особистого життя та стосунків із друзями.

Відрадно, що, незважаючи на всі негаразди і перешкоди, осяяний зрілою мудрістю Микола Калачик не перестає творити, бути зразком працьовитості. Багато сотень вихованців вивів він у світ. І кожен із них залишив незгладимий штрих у душі самого учителя. Тому вона і така багата, розмаїта і щедра. А штрихи спілітаються у літери та слова, лягають на папір рядками вражень, роздумів і спогадів. І хай життя, як і в кожного, не завше котилося гладкою алеєю, перескакувало не раз через труднощі, проходило лабіринтами випробувань, уміє сивочолий учитель відсіяти половику від зерна, непотрібне від вагомого. Тож за яку б тему не брався поет, творчість його світла і добра, від неї віє вірою у перемогу світла над темрявою, добра над злом, вірою у торжество людяності. Колись Василь Стефаник писав: «Кажуть, що я песиміст. Але це неправда. Я оптиміст... Коли я найшов у ваших душах такі слова, що можуть гриміти, як грім, і світити, як зорі, — то це оптимізм». А нині Микола Калачик продовжує тішити новим надбанням і, знаю, що далі буде. Бо такий він є у житті — невиправний добродушний оптиміст.

*Зробивши у житті уже немало,
Продовжує писати і творити,
Щоб в світ краси стежки не заростали.
По іншому поет не вмів жити.*

Іван ОРОБЕЦЬ
Голова Снятинської організації
ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка,
член Національної спілки письменників України,
член НСЖУ та краєзнавців України

Іван ОРОБЕЦЬ

ЙДЕМ ДО СТЕФАНІКА

Крізь перепони і руїни
Духовних храмів і воріт
Йде до Стефаніка Україна
Із року в рік, багато літ.

Іде неспіхом, поважно,
Довкіль життя нуртує вир,
А він понині недосяжний,
Наш еталон, орієнтир.

Своя у кожного дорога,
І совість вдаль по ній веде.
Хай врзнобій, нехай не в ногу,
Та хто як може, так іде.

Здирає лікті і коліна,
Та йде на зло всім ворогам,
І власний хрест важкий камінний
На власну гору воздвига.

Хай та гора і невисока,
Хай не Ельбрус, не Еверест, —
Нелегко так даються кроки,
Бо надто вже важким є хрест.

Та все ж іде, іде Україна
У свій омріяний Едем.
Крізь перепони і руїни
Іде разом із Василем.

Іван Оробець — оберіг скарбниці пам'яті.

Іван ОРОБЕЦЬ

В КРАЮ СТЕФАНІКА І ДІДУХІВ

У Русові ми слухали про Русь,
І вів Дідух урок спокійно, плавно,
Аналіз я давати не берусь,
Але урок в Романа вийшов славний.

Ось помста Ольги впливла з імлі,
І Святослав немов ожив хоробрий.
Старались учні, як тільки могли,
Попрацювали діти й вчитель добре.

Не по порі ласкавий листопад,
Духом Стефаника просякнутий весь Русів
Нас повертають в роздумах назад,
В роки Летючого й покутських усусусів.

Тут Садовий — великий плугатар
Нам приклад дав, як треба працювати.
Усе, що мав, зложив він на вітвар,
А мав народний вчитель так багато.

Камінний хрест Дідух пер на гору
І став за те відомим всьому світу.
Роман Дідух навчає дівчору
В поті чола від осені до літа.

Мораль проста у всіх вже в голові,
Володар дум нашіптує крізь вуса:
Потрібні вам Стефаники нові —
Увіковічити цих Дідухів, цей Русів.

*Василь Стефаник
— борець за волю
й незалежність*

Василь Стефаник.
Малюнок народного художника В. Касіяна

Василь Стефаник творив дуже тяжко: слова деяких його критиків, що він писав кров'ю свого серця, наскрізь правдиві. Усе життя його літературна і громадська діяльність є прекрасним взірцем служіння рідному народові, українській демократичній літературі, яку збагатив дорогоцінними перлинами.

На вічі у селі Задубрівці проголосив: «Надійде той час, коли ми не будемо тікати з рідної землі, і в нас запанує правда і воля».

На з'їзді у Тернополі 1909 року В. Стефаник відзначив: «Про все ми тут радили, багато дечого сказали, а забули про найкращих синів України, які ціле своє життя, найкращі свої скарби посвятили своєму народові. Один наш товариш сидить тепер у тюрмі, відірваний від світу, від рідні, а загнала його сюди надмірна, гаряча любов для хлопського народу, рішучий протест проти гнобителів та катів робочого люду».

В одній політичній промові, яку висловив В. Стефаник до своїх русівських мужиків 1909 р., він чітко зазначив: «Брате, ти думаєш, що ти у своїй хаті свободний? Ні, тобі здається, що ти вільний».

Кожна зустріч із земляками рідного краю — то невичерпне джерельце життєвого і творчого надбання митця. Це стало його кровоносними судинами, нервовими клітинами у пошуках розгадок причин мужицької неволі і кривди.

У Першу світову війну Західна Україна одразу ж стала ареною кривавих боїв. У новелах цього періоду («Вона — земля», «Сини» та ін.) виразно звучать антивоєнні мотиви, змальовані родинні драми, породжені війною. Разом із цим письменник гаряче підтримує боротьбу за державну

незалежність України, глибоко осмислює трагедію родин загиблих за волю українських вояків.

Особливо символічного звучання ці ідеї набули в новелі «Сини». Її герой, старий Максим, із болем усвідомлюючи, що може їх втратити сам посилає на боротьбу за Україну двох синів: «Послідній раз прийшов Андрій: він був у мене вчений. «Тату, — каже, — тепер ідемо воювати за Україну». — «За Україну?» А він підоймив шаблев груду землі тай каже: «Оце Україна, а тут, — і справив у груди, — отут кров; землю нашу ідем від ворога відбирати». <...> Як та его шабля блиснула та й мене засліпила. «Сину, — кажу, — та є ще в мене менший від тебе, Іван, бери і его на діло...».

Втративши синів, він безмежно тужить за ними, але розуміє, за яке святе діло вони загинули: «А Ти, Мати Божа, будь мойов газдинев; Ти з своїм Сином посередині, а коло Тебе Андрій та Іван по боках... Ти дала сина одного, а я двох».

Більше сотні років минуло. І знову наша країна у вогні палає. Знову війна охопила рідну Україну. Знову жахи війни і загибель мирних людей і дітей. Трагізм ситуації. І стигне кров у жилах від звірств ворогів в особі «старших братів» — московитів.

Але ми, як і Василь Стефаник, боремось за волю і незалежність:

*Чекає нас щаслива доля:
Зметемо біди в небуття!
Журби не буде — тільки воля,
І мирно зацвіте життя!*

ВОНА — ЗЕМЛЯ

За новелою

*«Як Семен із заходом сонця вернув до дому,
то застав на своїм подвір'ю п'ять кованих возів,
набитих всіляким добром, ще й колиска на верху
була...*

*— Ми буковинські, війна вігнала нас із дому;
я є Данило, а це коло мене моя жінка Марія,
стара вже; а це мої дві невістці з дітьми, та
донька, також з дітьми;*

*та хочемо у вас переночувати, як при-
ймете»...*

В. Стефаник. «Вона — земля»

Буковинців і Данила
З дому вигнала війна.
А Семен зустрів їх вдома,
привітав і запитав:
— Чом із дітьми молодими
Свою землю покидав?
— Зрікся я землі своєї
І поклав на вози кров.
Зрада нас гірка чекала,
Бо москаль вернувся знов.
Дикий нарід всього світу
— Ріже всіх людей старих,
Жінкам груди — геть ножами!
Ще й гвалтують молодих,
А малих діточок наших
В темну колію ведуть:

Куди ж вони, москалики,
Їх, нещасних, заженуть?
Занімили в церквах дзвони.
Сліпнуть вікна у селі.
Кара Божа неминуча
За гріхи їх немалі.
...Буде снитися родюча
І земля, й усе майно.
А людській щедрі руки
Будуть сіяти зерно.

* * *

І за нашу рідну землю
Москалів ми будем бить
Й вернуться усі додому —
Хай їх Бог благословить.

МАРІЯ

За новелою

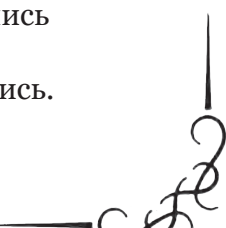
1.

Нагадала про минуле.
Все думки в Марії бродять.
Крик зчинився, бо вже свіжі
Вояки в село приходять.
Тож застала всіх війна —
Почали сини збиратись.
Їх вбирала ж бо сама.
Менший не хотів лишатись.

2.

В місто хлопці вже прийшли,
Прапори там шелестіли.
Всі гуділи, і пісні
Про Україну заgrimіли.
У рідненьких матерів
Із грудей серця аж рвались
До Марії підійшли
Три сини — і попрощались.

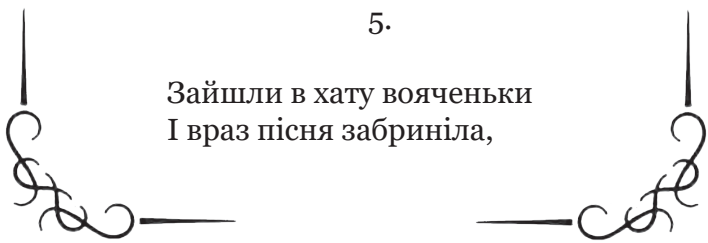
3.

Заломила руки мама
І кричала у зневірі:
— Діточки мої, сини мої,
А де кості ваші білі?
Позбираю й принесу. —
Так тривожне серце мліє.
Ой, не вернуться сини,
Бо таки цей світ дуріє.

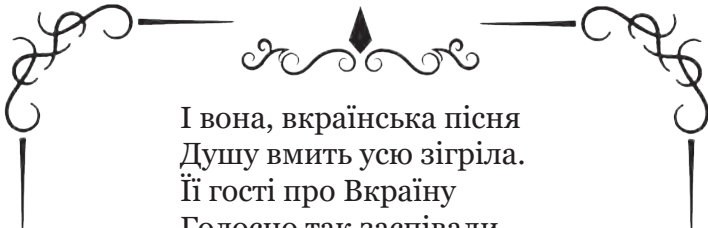
4.

Світ палав. Дороги всі
І дудніли, і скрипіли:
Бо ішла війна —
То й довкола все горіло.
Вигоріло все дотла.
Та під посвисти гарматів
Мусило село з-під стріх
Все ж таки мерців ховати.

5.

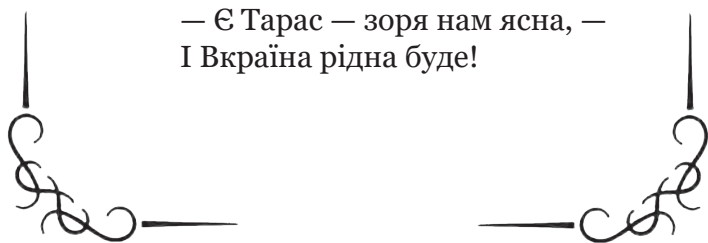
Зайшли в хату вояченьки
І враз пісня забриніла,

І вона, українська пісня
Душу вмить усю зігріла.
Її гості про Україну
Голосно так заспівали.
Це ж бо — славні козаченьки,
У Марії думка рвалась.

6.

В кожній пісні тій чудесній
Про синів розмову чула:
Вони там, на Україні...
І Марія все ж зітхнула,
Тихо й слізною заридала:
Щоб були всі вкупі, просить
Господа — щоб все віддала
За синів. Вони — рідненькі.
Кобзареві насипали
В Русові святу могилу
Старший мав промову милу.
Тож оце він, між сельчан
Промовляв до всього миру?
— Є Тарас — зоря нам ясна, —
І Україна рідна буде!

7.

Люди до війни Шевченкові
могилу висипали.
Всі робили люди,
три сини й Марія помагали.
А синок найстарший
виліз на Шевченкову могилу
і на ясных зорях
ніби бачив Україну милу.

ПРАВДИВА Й СВЯТА!..

*«...Оце Україна, а тут, —
і справив шаблев у груди, — отут, її кров».*

«Сини». В. Стефаник

Під Божим покровом небес голубеньких
Поля, що не спáлені, хлібом рясніють.
А тут ось у шатах смерек зелененьких
Карпати величні стоять у замр'ї.

Вдаль котяться ріки, до моря прямують —
Туди, де широкі вкраїнські простори,
Де люди працюють і добре газдують,
Допоки у дім не прийшло чорне горе.

Правдива й свята УКРАЇНОНЬКО-НЕНЬКО,
Рідня ми твоя, наче чиста водиця...
Твої ж бо сини б'ють лихих воріженьків,
А ТИ — непохитна, міцна, наче криця!

Так, нас оточили московські хмари,
Направивши дрони, «шахеда», ракети...
Та все ж, розіб'ємо ці зграї-почвари —
Й від них лиш залишаться кості, скелети!

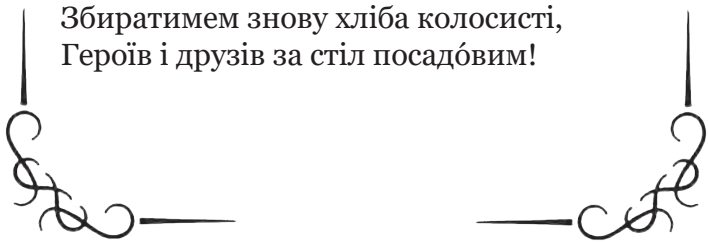
На битву стають наші воїни браві,
То — мужні й відважні звитяжці-герої...
І ТИ переможеш в бою цім кровавім,
І силу відчуєш вкраїнської зброї!

За волю ТИ борешся, рідна ДЕРЖАВО,
В борні цій священній здобуть її зможеш!
В усіх кінцях світу про ТЕБЕ йде слава —
Ганьба й йде прокляття на плем'я вороже.

За ВСЕ ЦЕ СВЯТЕЄ ТИ Бога молила,
В часи лихоліть не корилась нікому!
Хоч важко було, але ТИ не зломилась,
Тож честь і хвала є героїству такому!

То як синам й донькам ТЕБЕ не любити?!
Як МАТІР'Ю-НЕНЬКОЮ не називати?!
З народом рашистів зумієш розбити,
Щоб нашої прекрасній землі процвітати!

...Гряде Перемога! Й поля будуть чисті!
З руїн ТЕБЕ, рідна, піднімем, відновим!
Збиратимем знову хліба колосисті,
Героїв і друзів за стіл посадівим!

СВОБОДА

Василеві Стефанику

*Без крові свободи не буде!
Із кров'ю свободу здобудеш!*

Я мовні речі буду слухать кожную днину,
Вуста, що виголошують живі слова,
Вони по-справжньому змальовують картину,
На ній — український мужній воїн й булава.

Надійно спраглу мрію в пам'ять заплітаю,
Бо незалежності прийде вже скоро час.
Роман під назвою «Свобода» прочитаю —
Усі відчуєм волю, що спішить до нас.

Всіх злих катів плюндрує кожне мудре слово...
Народ бить недругів зловісних не жалів.
Щоби світилась Перемога веселково,
Ми добиваєм чорну зграю ворогів!

«СИНІ»

За новелою

*«Тату, — каже, — тепер йдемо
воювати за Україну»...*

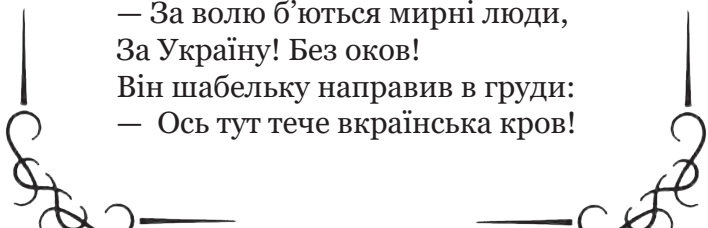
«Сини». В. Стефаник

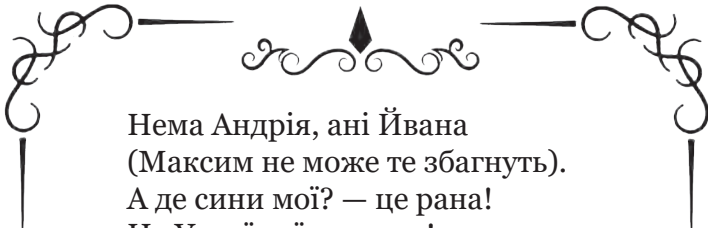
Максим. Пшениця. Коні. Поле.
Рілля і борони летять,
Як п'єра, по землі. Все голе —
Все дедя хоче поорать.

Кричить. Лютує. Галасує.
Бо втратив він обох синів.
Щосил ридає і сумує —
Йому цей світ давно стемнів.

Молодший син прийшов до хати
(Він свою справу добре знав),
— Тепер підемо воювати! —
Він рідним в хаті враз сказав.

— За волю б'ються мирні люди,
За Україну! Без оков!
Він шабельку направив в груди:
— Ось тут тече вкраїнська кров!

Нема Андрія, ані Йвана
(Максим не може те збагнуть).
А де сини мої? — це рана!
На Україну їхня путь!

А янголи все бачать з неба,
Як і Господь... Там, де — не муть...
...Синів ув всьому є потреба, —
Їх в рай Господній таки звать.

«ДІТОЧА ПРИГОДА»

За новелою

«— Видиш, Насте, куля брінькнула та й убила маму, а ти винна: чого ти ревіла, як той жовнір хотів маму обіймити?»

Це тобі що вадило? Утікали-м, а куля свиснула...

А тепер вже не будеш мати мами, підеш служити...»

«Діточа пригода». В. Стефаник

— Мамо, не вмирайте,

будем біля вас!.. —

Куля брінькнула,
її убила.

Настя винна:

Чом ревіла

весь цей час?

Мами вже нема,

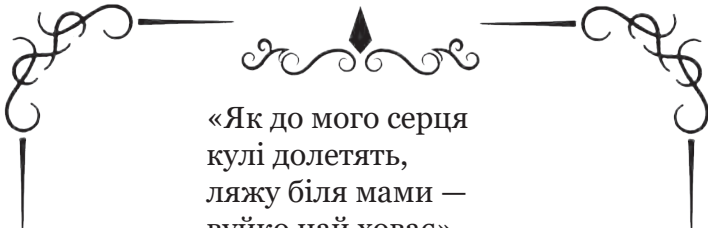
хоч її любила.

Кулями кидають,

а вони горять.

У людей гармата

вже стріляє:

«Як до мого серця
кулі долетять,
ляжу біля мами —
вуйко най ховає».

Настя хоче їсти,
бо вона мала.
Рот її кровавий
червоніє.
Може, куля злая
вже її знайшла?
Ні, той хліб в крові
уже не гріє.

Може, куля вбила
дядю на війні,
або нас уб'є
до ранку злого?
Потім згине все
в пекельному вогні,
І не буде в нас
уже нікого.

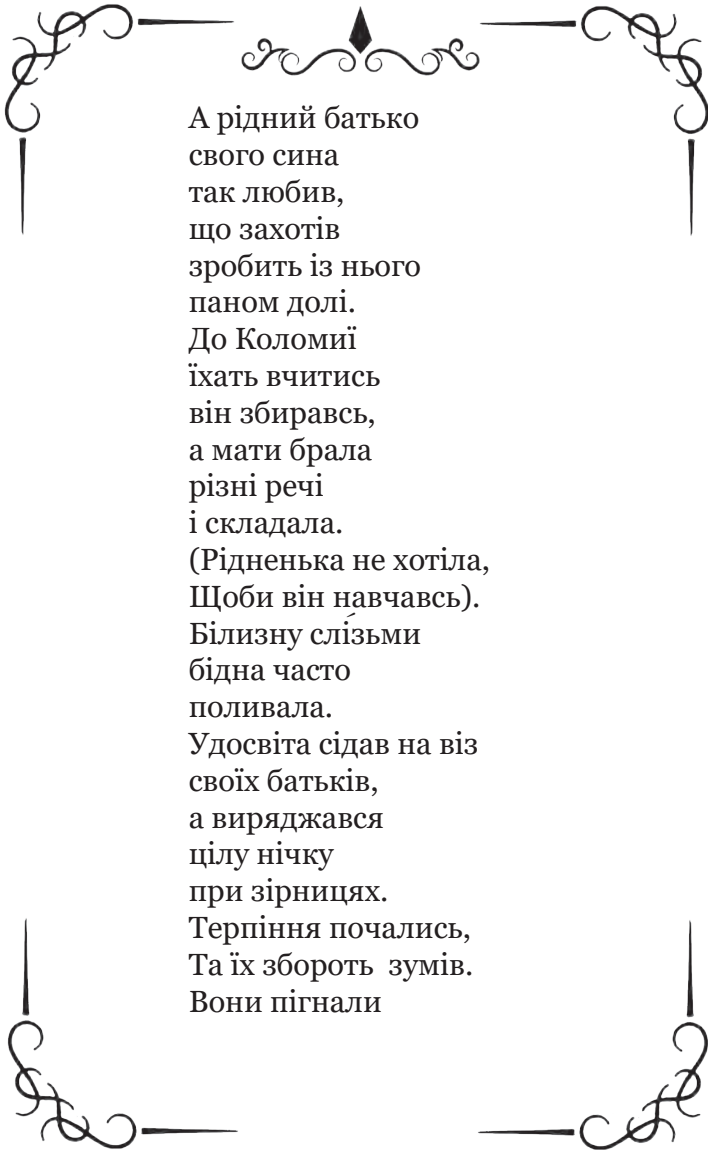

НАВЧАННЯ В КОЛОМИЇ

У рідному селі
до школи
він ходив.
Пізніше вчився
в Снятинській
народній школі.

Школа в с. Русові, в якій учився В. Стефаник.

А рідний батько
свого сина
так любив,
що захотів
зробить із нього
паном долі.
До Коломиї
їхать вчитись
він збиравсь,
а мати брала
різні речі
і складала.
(Рідненька не хотіла,
Щоби він навчавсь).
Білизну слізьми
бідна часто
поливала.
Удосвіта сідав на віз
своїх батьків,
а виряджався
цілу нічку
при зірницях.
Терпіння почались,
Та їх збороть зумів.
Вони пігнали

до самої залізниці.
Вже батько
до гімназії
його віддав.
І не жалів
ніяких коштів
на науку.
Хоч учні кривдили,
та труднощі долав.
Кров капала із серця —
мав школярську муку.

В гімназії юнак
з Мартовичем дружив.
З Левком Бачинським —
адвокатом
вони вчились.
Читав Шевченка твори
і Франка любив.
Тоді літературні
спроби появились.

СТЕФАНІКУ

Ми маєм перед світом величать
Талановитого митця любити.
В новелах силу слова відчувать
Стефаніка майстерність оцінити.

У кожнім образі ти признавай
Святу любов до нашого народу.
Стражданням люду гірко співчуйай,
Візьми в людей добро у нагороду.

Як пише коротко і страшно він.
Сільське життя всіх показав тужливо.
Так голосно звучать слова, як дзвін,
Все кров'ю серця описав правдиво.

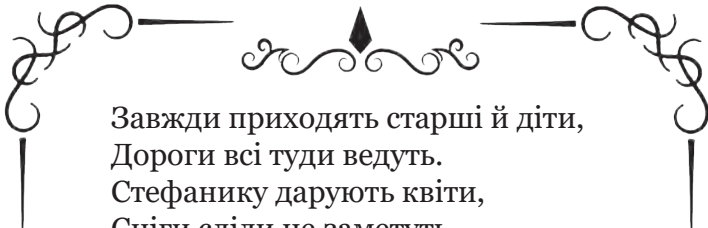
Як сильно пише новеліст-артист,
Це океан всіх почуттів глибоких.
У кожнім слові відчуваєм його хист,
У світ злетів він до небес високих.

ПАМ'ЯТНИК СТЕФАНІКУ

Писав новели для народу,
Його талант не має меж.
Він пам'ятник створив для люду,
Який сягає до небес.

Пам'ятник В. Стефанику в с. Русові.

Завжди приходять старші й діти,
Дороги всі туди ведуть.
Стефанику дарують квіти,
Сніги сліди не заметуть.

То не скульптура — то людина.
До неї люди йдуть і йдуть.
Не заросте людська стежина,
Усі любов й добро несуть.

Людські страждання, сильні болі
У творах гостро описав,
Простих селян і їхні долі,
Немов художник змалював.

Серед села він височіє,
Розмову люди з ним ведуть,
А його славі світ радіє
І генію вінки кладуть.

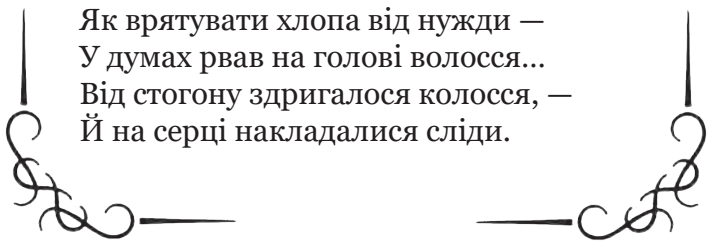
ЙОГО СЛОВА — ЯК ГРІМ...

Серед травневих блискавиць-заграв
У газдівську звичайную хатину
Стефанікам Господь явив дитину,
Щоб хлопчик сум із Русова забрав.

Його боліло все з дитячих літ,
Як бачив він оту гірку недолю,
Викручувало пальці йому з болю,
Коли писав про той мужицький світ.

Його слова, як грім з небес, гримлять
І світять так, як зорі вечорові.
Співець творив слова із сліз і крові,
Бо ж потом напувалася земля.

Із жалю корчилились сільські горби —
Це відчувало його серце кволе.
Тож перетоплював мужицьке слово:
Для люду бідного, що міг — робив.

Як врятувати хлопа від нужди —
У думках рвав на голові волосся...
Від стогону здригалося колосся, —
Й на серці накладалися сліди.

ЛЮБОВ І БІЛЬ СТЕФАНІКА

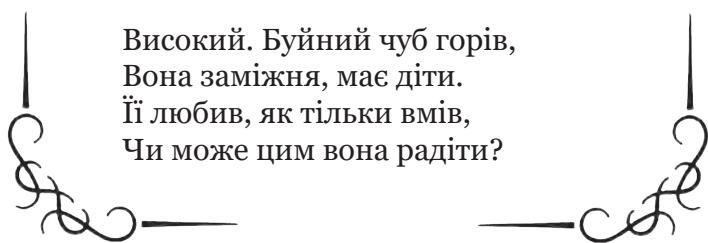
*«Євгенія Калитовська
мій найвищий ідеал жінки»
«Серце». В. Стефаник*

I

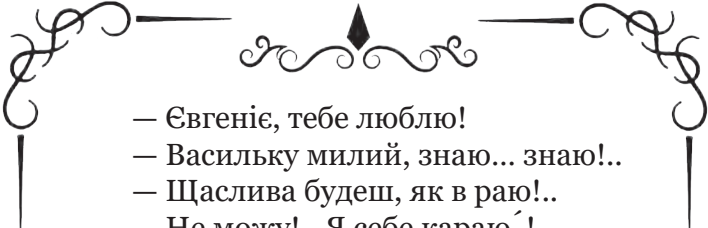
Ласкавий жест її руки
І порух брів таких красивих.
Їй посміхалися зірки,
Світились в оченятах милих.

Василь Євгенію кохав
Божественно — аж до нестями.
В його очах вогонь палав
Роками, днями і ночами.

Вона йому дає любов,
Це може заспокоїть серце.
Він буде мучитися знов,
Бо доля гіркувата — з перцем.

Високий. Буйний чуб горів,
Вона заміжня, має діти.
Її любив, як тільки вмів,
Чи може цим вона радіти?

-
- Євгеніє, тебе люблю!
  - Васильку милий, знаю... знаю!..
  - Щаслива будеш, як в раю!..
  - Не можу!.. Я себе караю'!..
  - На вірність мужу присягла!..
  - Євгенцю, ти його не любиш!..
  - Зламать присягу не змогла!..
  - Із розпачу себе загубиш.

І біль й благання. Він замовк.
Невже любов перегоріла?
Від неї відійшов на крок,
Та душу лиш новели гріли.

ОЛЬГА — СПОВІДНИК ДОБРА

*«Тішуся Вашим листам дуже.
Добре, що Ви зв'язані зі мною...».*

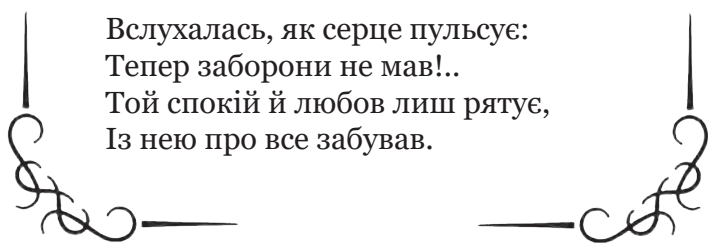
Лист Стефаника до О. Гоморак

II

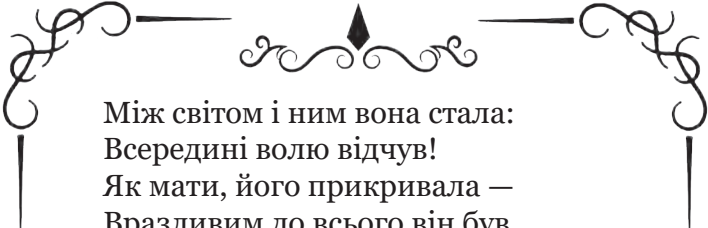
Без неї Василь не міг бути:
Скоріше зустрітись пора!
До серця свого пригорнути,
Бо Ольга — сповідник добра.

«Мені Вам приємно писати,
Листа я чекаю всі дні...
Пишіть, бо Вас мило читати,
Ви ближче до мене й рідні».

Терплячість, жертовність любила,
Сприяла життю Василя,
Бо Ольга тривогу гасила,
Самотнє життя звеселя.

Вслухалась, як серце пульсує:
Тепер заборони не мав!..
Той спокій й любов лиш рятує,
Із нею про все забував.

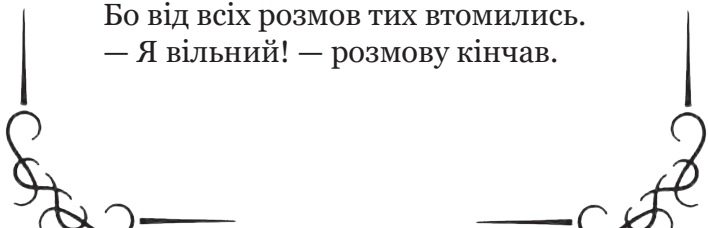
Між світом і ним вона стала:
Всередині волю відчув!
Як мати, його прикривала —
Вразливим до всього він був.

Недобре для Ольги він робить:
У грудях важкий біль заліг...
Він місця собі не знаходить,
Щось мудре придумати не міг.

Чи ти передумала, Генцю?
Торкнувсь її злегка руки.
— Не можу... Лиш біль в моїм серці,
Бурхливий, як хвилі ріки.

Хоч відповідь знав. Похитнувся.
І туск його враз охопив.
— То з Ольгою я одружуся!
— Я хочу, щоб ти це зробив!

І очі в обох засльозились,
І кожен про себе мовчав,
Бо від всіх розмов тих втомились.
— Я вільний! — розмову кінчав.

— Васильку, чекаю дитину —
В гостях шепотіла вона.
Тож довго мовчав — десь з часину:
— Нехай Ользя буде жона!

— З одруженням треба спішити.
Живе нехай з ними любов!
Весілля потрібно робити:
Щоб був він щасливий й здоров!

За вас буду рада, щаслива!
А свого все ж мужа люблю...
До діток і долі чутлива,
Щоб добре було — все зроблю!

О. Гаморак – дружина
Стефаника. Фото 1901-1902 р.

ФРАНКО І СТЕФАНІК

Іван Франко
був ідеалом
неосяжним.
І він Стефаникові
нариси вивчав,
життя сільського люду
визнавав нещасним.
Глибокий реалізм
всіх творів відзначав.
Серед всієї групи
новелістів краю
Франко Стефаника
талантом визнавав,
бо в творах всіх
велику силу
слова знаю.
Любов від серця
він народу віддавав.
Франко сказав:
«Правдивий це артист
від Бога.
Ми можем величатись
перед світом знов.

Музей В. Стефаника у с. Русів.

Літературно-меморіальний музей, садиба письменника.

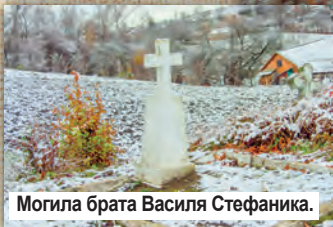

Дорога на Русів.

Могила Василя Стефаника, де також поховані його найближчі родичі.

Могила брата Василя Стефаника.

Портрет письменника презентований Прикарпатським національним університетом ім. В. Стефаника до Дня музею.
18. 09. 2024 р.

Туди вела його
пряма сільська
дорога».
Він світовий талант
у творчості знайшов.
Письменник злився
із героями простими...
Життя селян
найкраще описав.
Франко тримав корону
сам над молодими.
Його найбільше
він любив
і добре знав.

**Іван Франко в гостях у Василя Стефаника,
в с. Русові (художник М. Вареня)**

ЧЕРЕМШИНА ПРО СТЕФАНІКА

Різьблене слово Стефаніка знайшло своє місце в поетиці Марка Черемшини. У присвятах М. Черемшина давав

характеристику героям творів Василя Стефаника:

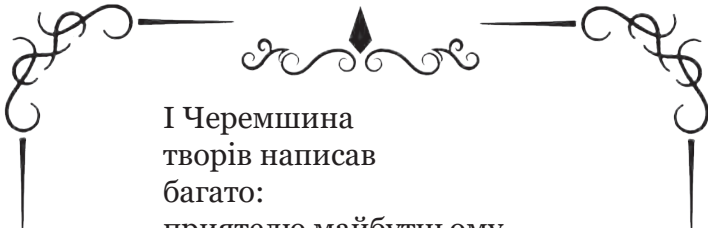
*«Такі бідовані ті мужики,
Вони натруджені роками.
Немов сумні порожні колоски,
На сонці сушені віками».*

Василь Стефаник довіряв, любив і поважав адвоката Івана Семанюка. Письменники вболівали за долю свого народу. У кращих новелах «Святий Николай у гарті», «Карби» (та багато інших) Черемшина відобразив безправне, безпросвітньо-злиденне життя селянської бідноти, її щоденні трагедії, невимовні страждання. Іван Франко поставив письменника поряд із Стефаником.

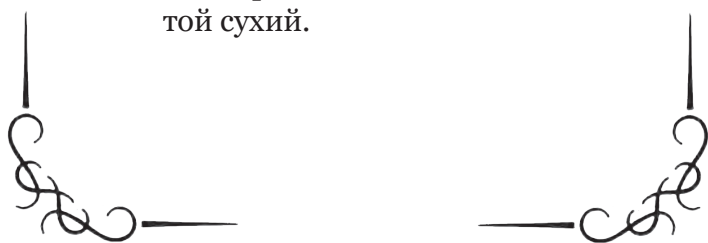

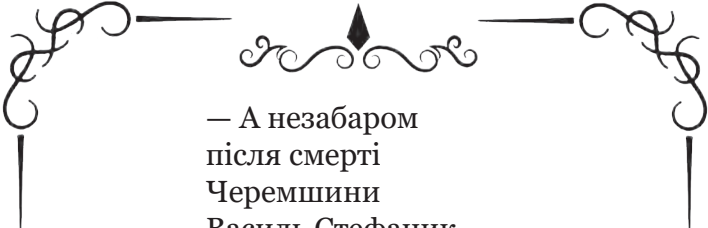
ЧЕРЕМШИНА І СТЕФАНИК

До гір зелених
Черемшина повертався,
у Снятині він
адвокатом працював,
із Василем
освітою селян
займався.
Селянські інтереси
мудро захищав.
Що: «...кожна річ
вже коштує
багато болю
для того
продукує він
завжди тоді,
як, наболівши,
розливається тобою».
Марко писав
про творчість
Василя в листі.

І Черемшина
творів написав
багато:
приятелю майбутньому
він присвятив.
Його новелу
«Добрий вечір,
пане брате»,
всі коломийки й образки
Василь любив.
Марко відзначив
у просвітах
справи різні,
писав в новелах,
що мужик
такий простий,
такі в нас
люди є,
як колоски
порожні,
вони поламані,
як хворост
той сухий.

— А незабаром
після смерті
Черемшини
Василь Стефаник
мудрого листа
писав:
«До пам'яті Марка
ти стався більше,
сину,
щоб про великого
митця
ти згадку мав».

КАРБИ НЕ ЗАРОСТУТЬ

Триптих

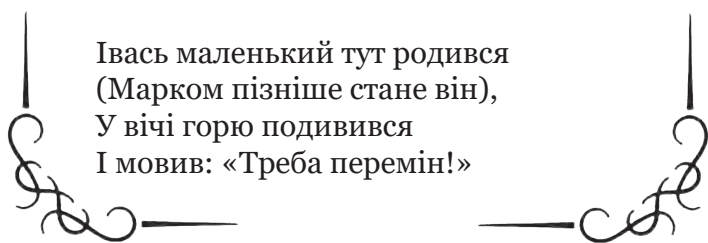
*Карби «ніколи не загояться
і не заростуть панським салом».
«Карби» . Марко Черемшина.*

1.

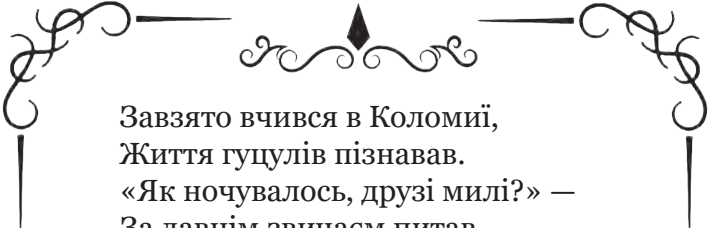
Є милі села в Україні,
Їм райську зірку Бог дає,
Там чути співи солов'їні,
Святе у горах місце є.

Там десь підковою Карпати,
І Черемоша хвилі б'ють,
В Кобаках правду мають знати:
«Чом з хлопа кров останню п'ють?»

Тяжкі карби поклала доля
На це найкраще село.
Усі чекали: «Скоро воля!» —
А щастя так і не було.

Івась маленький тут родився
(Марком пізніше стане він),
У вічі горю подивився
І мовив: «Треба перемін!»

Завзято вчився в Коломиї,
Життя гуцулів пізнавав.
«Як ночувалось, друзі милі?» —
За давнім звичаєм питаєв.

І ляже знов на білий аркуш
Гірких думок бурхливий плин,
Біда заслала в кожну шпарку
Селянських зболених родин.

Від п'явок, що обсіли гори,
Людей він буде боронить,
Бо в мужика лиш страх і горе,
І серденько його болить.

Хист адвокатський мудрий має:
(До Черемшини люди йдуть)...
Що салом панським (добре знає)
Карби оті не заростуть.

2.

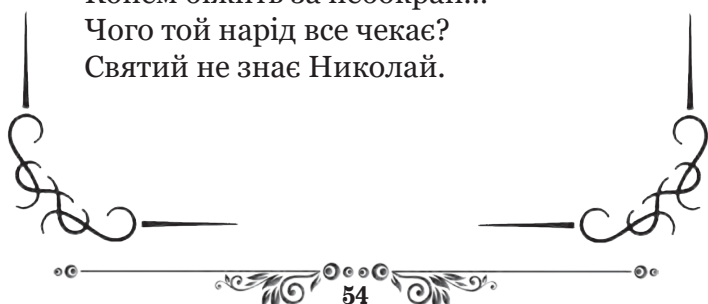
Дедику, ненько, де святий Николай?
«Святий Николай у гарті».
Марко Черемшина

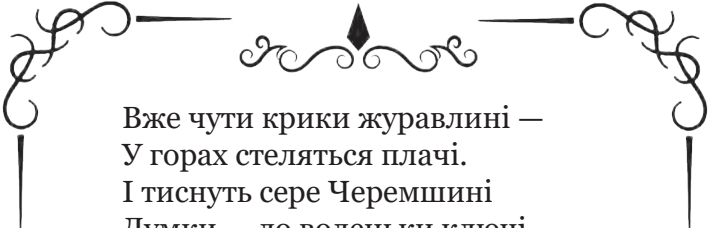
Мужик худенький, босоногий,
Мов сум, на лавицю присів.
А в хаті тільки образ вбогий
У рамі різьбленій висів.

Тут ексекUTOR за податки
Приходить в хату Сівчука.
Та бідний хлоп не має й гадки:
Ну що там взять — ні п'ятака.

Всі речі в хаті ніц не варті —
Тож взяв ікону в Сівчуків.
Вже Николай святий у гарті, —
Так батько дітям відповів.

В його душі вогонь палає,
Конем біжить за небокрай...
Чого той нарид все чекає?
Святий не знає Николай.

Вже чути крики журавлині —
У горах стеляться плачі.
І тиснуть сере Черемшині
Думки — до воленьки ключі.

*Їдь, сердечний друже, тими сірими
волами перед найвищий трибунал, роз-
кажи там про наші кривди, обороняй наш
народ перед ворогами та жадай, щоби ми
на своїй землі могли жити своїм життям.*

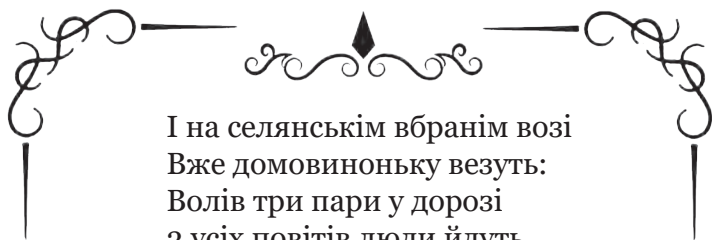
Василь Стефаник.

**Із прамови на похоронах
Марка Черемшини, 1927**

На цвинтар йде. О де ти, сило!
До батька рідного спішить,
Івану ноги підкосило —
І чорним небо стало вмиць.

В Семанюків сумная хата,
У гори звістка йде гірка:
— Не стало Йвана-адвоката —
І плаче Черемош-ріка.

Побита горем рідна мати
Й весь нарід в Снятин слізно йшов,
Щоб тіло Йвана поховати,
Де б він спочинок свій знайшов.

І на селянськiм вбранiм возi
Вже домовиноньку везуть:
Волiв три пари у дорозi
З усiх повiтiв люди йдуть...

З Говерли вiтер повiває,
І навкруги цвiтують сади...
Вiн в серцi нашiм оживає,
Щоб з нами бути назавжди!

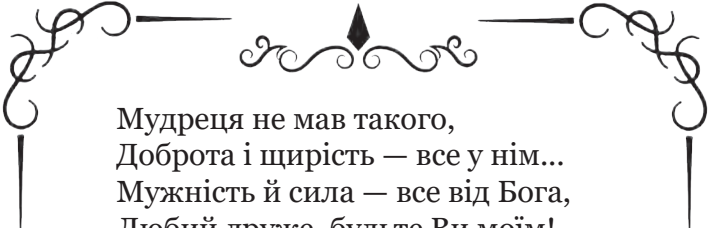

ВАЦЛАВУ МОРАЧЕВСЬКОМУ

За листом

«Вацлаве, мій добрий друже,
Обійняти щиро хочу Вас —
По-козацьки, як велиться, дуже
Десь при зустрічах у добрий час!

Мудреця не мав такого,
Доброта і щирість — все у нім...
Мужність й сила — все від Бога,
Любий друже, будьте Ви моїм!

Серце як життя підмуть
(Все одно за Вас я не боюсь!).
Хай мій спів до серця Вас притулить,
Я за нього ревню помолюсь!..

Ви — мій друг і моє світло
Чистим сонцем будете моїм!
Щоби серце душу гріло,
Нашу щирю дружбу ми ціним!»

«НОВИНА»

За новелою

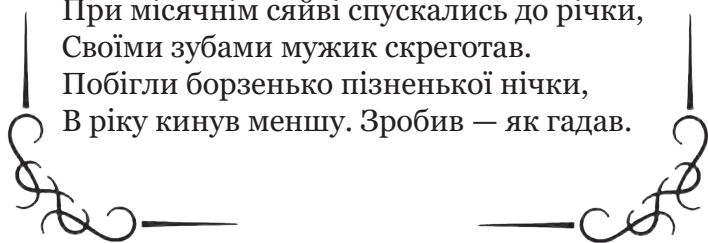
*«— Злізайте з печі,
та підемо десь у гості».*

«Новина» . Василь Стефаник

— Ми хочемо їсти, — Гандзуня сказала.
— То їжте мене, а що їсти вам дам?
І кожна з дівчаток той кусень зїдала,
Радіючи, наче солодким медам.

Дивитися страшно, як хліб вони їли.
Світилось лиш четверо чорних очей.
Немовби небесні зірки, зацімліли,
Бо мерзли багато деньків і ночей.

Гриць глянув на них і промовив: «Мерці!»,
Мов камінь важкий він на груди поклав.
Старшеньку Гандзуню тримав у руці,
А з меншою пагорби й доли долав.

При місячнім сьайві спускались до річки,
Своїми зубами мужик скреготав.
Побігли борзенько пізненької нічки,
В ріку кинув меншу. Зробив — як гадав.

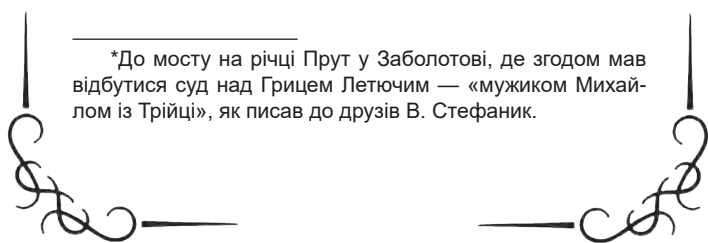
«Скажу я панам, що не було ми' ради —
Ні їсти, ні випрати, ні піч запалить...
Я кари приймаюсь, немає пощади,
Усім завинив — тож як мені жить?!»

Гандзуня просила, щоби не топити.
«Як просиш, не буду! Та гірше — тобі...
Ти меш бідувати у наймах ходити...».
«Та ні, не топіть! Я не буду в біді!»

«То на тобі бучок, бо з ним, май', безпечно». —
Гадзуня взяла і лугами пішла...
У воду ступив — йому сталося лячно,
Вузенька стежина до мосту вела*...

*До мосту на річці Прут у Заболотіві, де згодом мав відбутися суд над Грицем Летючим — «мужиком Михайлом із Трійці», як писав до друзів В. Стефаник.

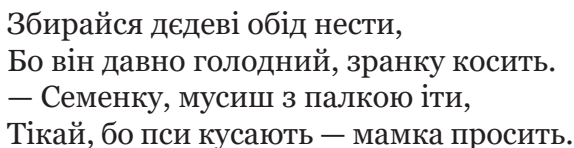
«КЛЕНОВІ ЛИСТКИ»

Іван мав клопіт у самі жнива:
Дитинку люди хочуть охрестити.
А вдома жінка сохне, ледь жива
І діточок потрібно обходити.

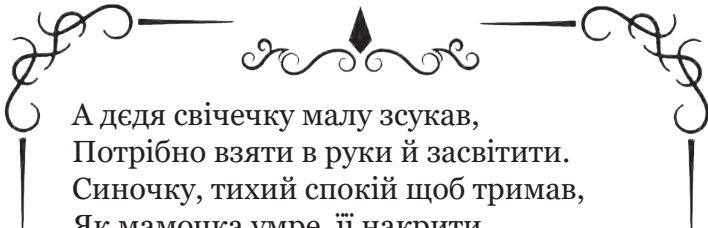
Обідали вони лиш на землі
І шелестіли ложками пустими.
До мами оберталися малі
Й дивилися голодними очима.

— Поїв, Семенку? Хату підмети,
Бо так болить мене у середині.
Звелася, щоб до постелі дійти,
Лягла, а губи й очі жовто-сині.

А діти все робили, що могли,
Бо рідна відчувала, що слабенька.
На полі огірки всі заросли,
Не зможе дати їсти дітям ненька.

Збирайся дєдєві обід нести,
Бо він давно голодний, зранку косить.
— Семенку, мусиш з палкою їти,
Тікай, бо пси кусають — мамка просить.

А дедя свічечку малу зсукав,
Потрібно взяти в руки й засвітити.
Синочку, тихий спокій щоб тримав,
Як мамочка умре, її накрити.

Відчула мамочка безсильний страх,
І збільшилася слабість, пухли жили.
Безодня смутку й жаль зійшлись в очах,
І білі дві сльози вони сплодили.

Синочку мій, дитинко золота,
Як виростеш, щоб ви усі любились.
Їм помагай, бо доля не проста,
Щоб їх не кривдив і вони не бились.

Малу дитину Семенко хитав,
Для неї мати почала співати.
Кленове листя вітер полем гнав
І їх ніхто не може позбирати.

КАМІННИЙ ХРЕСТ

За новелою

*«...А Івана як коли би хто буком по чолі тріснув,
така велика жила напухала йому на чолі».*

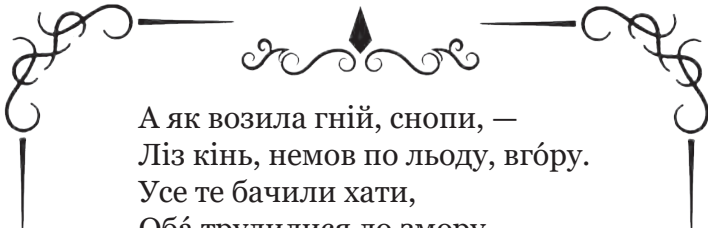
«Камінний хрест». Василь Стефаник

1.

Іван Дідух — газда села.
Мав фіру з дишликом дубовим.
Лиш одногó коня вела
Його рука цим полем горбним.

Камінний хрест, поставлений
Штефаном Дідухом у селі Русові

А як возила гній, снопи, —
Ліз кінь, немов по льоду, вгору.
Усе те бачили хати,
Оба трудилися до змору...

Як струни — жили на коні,
І на Івані напухали.
Життя було усе — в зерні,
Що руки Йванові збирали.

2.

*«Так баную за тим горбом,
як дитина за цицкою».*

Василь Стефаник. «Камінний хрест».

Іван все запросив село:
Гостей у нього повна хата,
Розмов багато там було —
Чекала Дідухів Канада.
На всіх господар споглядав,
Як камінь на студену воду.
Підніс він руку і сказав:
— Я вдячний вам і всьому роду!
Жалкую за своїм горбом,
Свій вік на ньому змарнувавши
Скаліченим я став рабом,
З собою так й ніц' не взявши...
На тім горбі я хрест поклав.
Тяжкий камінний — горб не скине!
Аби на собі він тримав
Про мене пам'ять, що не згине.

3.

«— Видиш, стара, наш хрестик?»
Василь Стефаник. «Камінний хрест».

Всі грейцери в селі зібрав Іван,
Продавши все, що мав з своєї хати.
Зірвався їхати за океан,
Як мрець той став, що й слів не міг сказати.

Камінний тесаний мужицький хрест,
Як біль, виносив на горбисте поле.
Він ж іде до Канади, врешті-решт,
Замучила його убога доля!

З нужденного, голодного села
Йшли емігранти, й ніби ненароком,
Нелегка доля їх туди вела
Все більше виїжджало з кожним роком.

Про хліб заморський — кожен повен мрій:
На пароплаві люди, діти, внуки.
Усе гуде, немов бджолиний рій:
Лишають все — хати, щоденні муки...

Пливуть... А що віщують їм зірки?
В повітрі лине гамір дні і ночі.
Розносить вітер туск і біль гіркий,
Важке зітхання і плачі жіночі...

«ДОРОГА»

За новелою

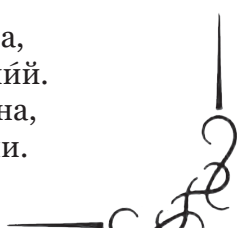
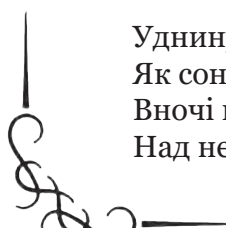
*« — Я йду, йду, мамо...
— Не йди, не йди, сину.
Пішов, бо тота дорога була его судьбою.
Бо сте лилася перед очима —
далека, синя, темна [...].
У днину вона манила его,
як великий промінь сонця;
а в ночі над нею всі звізди ночували»...*

В. Стефаник. «Дорога»

1.

Я піду в дорогу, рідненька
(Як нею ходити вже знав).
Скрізь вікна світились біленькі,
Він кожні ворота минав.

Вона хоч горбиста й далека,
Він нею проходив завжди.
Надворі хоч холод, чи спека,
Як любиш її, то іди!

Уднину вона безконечна,
Як сонечка промінь ясний.
Вночі ця дорога безпечна,
Над нею йшли зорі у сні.

В очах вся земля розцвітала,
Сміялись квітки, як зірвав
Дорога його цілувала,
У буйне волосся втикав.

Вони йому перли кидали
(Йшла пильна дорога в село).
А очі веселі палали,
Блистіло, як води, чоло.

Ілюстрація до твору В. Стефаніка.
Художник В. Лазаренко, 1910 р.

2.

На цій дорозі він людей зустрів:
Всі по коліна в землю вбиті.
Вони багато падали разів
І піднімались, гряззю вкриті.

Руками струшували піт з чола,
Частенько всі землі ловились.
Звалити з ніг утома їх змогла,
Ревли із болю — й сльози лились.

Страшній роботі тій прийшов кінець
Їх, — врешті, ніч у сон поклала.
А під ударом зморених сердець
Геть стомлена земля стогнала.

3.

Як сонце родилось в крові,
То пісня у серці з'явилась:
У ній всі словечка живі.
Йшов далі — дорога курилась.

Розпуку нещасних читав
І пісня та стала гіркою...
Як сум, свої очі ховав,
І гордість була вже не тою...

На кожную могилу являвсь,
Як те котиполе, — ямами...
І кожную із них зігрівав,
Мов пазуху рідної мами.

ПРОМЕНИ СОНЦЯ

*«Сонце кинуло сніп
червоних променів по горах.
Випило росу, сховало холод...»*

В. Стефаник. «Весна»

Сніп променів сонце кидає.
Вони всі нестримно летять.
Холодну росу випиває,
Широкі рівнини горять.
Все вічний вогонь припікає
І сонячна душить жара.
Гаряча вершина палає,
Красоти вітає гора,
«Лучі» по рівнинах пускає.

«У ВОЗДУХАХ
ПЛАВАЮТЬ ЛІСИ...»

(За образом)

*«У воздухах плавають ліси
та й села серед них.
На небі хмари, як той мох,
що примерз до землі
у лісовій тишині — сірий...»*

В. Стефаник.

«У воздухах плавають ліси...»

В повітрі плаваючий ліс світив.
На небі хмари, як той мох сіренький.
Із сонечка немов хтось кров пустив,
Й сховав за скали промінець рівенький.

Душа сиділа у скалі, як грав.
В сорочці дівчина жила весела.
Сопілки і коханки він не мав:
Ліс не шумів і не співали села.

«СТАРИЙ ЖЕБРАК СТОЇТЬ»

*«Та мужичка казала «Оченаш»
за сина у війську...»*

В. Стефаник. «Старий жебрак стоїть»

Перед костелом жебрачок стоїть,
Висить на грудях хрест у нього.
Його минають, а в очах двоїть,
Немов не бачать вже старого.

Але мужичка швидко йде стара
І булку їсти йому дала.
«У війську син», — хрестилась, бо жура:
За нього й жебрака Молитву проказала.

...Ми народ молодий, сильний, —
підємо вгору!

Т. В. Стефанюк

**МИКОЛА
ВАСИЛЬОВИЧ
КАЛАЧИК**

Народився 22 квітня 1947 року у мальовничому селі Новоселиця, що на Покутті. Закінчив філологічний факультет Чернівецького держуніверситету ім. Ю. Федьковича у 1973 році. Був скерований на вчительську роботу у Путильський район, що на Буковині, де працював викладачем української мови, директорував у школах Херсонської області.

Повернувся у рідне село, в якому був очільником місцевої школи з 1980-го по 2016 рік. За плідну працю на освітянській ниві удостоївся звання «Відмінник народної освіти».

У поетичному творчому доробку Миколи Кала-

чика — сім виданих книжок: «Чекання (2011), «Журавлята» (2012), «Лети Покуттям, наша пісне» (2013), «Сік землі» (2014), «Орли Карпатських гір» (2015), «Попадя Маруся та опришок Марусяк» (2019 р.) «Відлуння» (2023).

«Член Національної спілки журналістів України, лауреат обласної просвітянської премії ім. Марійки Підгірянки (2013) та літературно-мистецької премії ім. Марка Черемшини (2014).

Нова книга «Іду до Стефаніка» на даний час завершує творчий доробок покутського літератора.

З М І С Т

<i>Іван Оробець</i> Переднє слово.....	3
Ідем до Стефаника.....	9
В краю Стефаника і Дідухів.....	11

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК — БОРЕЦЬ ЗА ВОЛЮ

ЙНЕЗАЛЕЖНІСТЬ	13
Вона — земля.....	16
Марія.....	18
Правдива й свята.....	22
Свобода.....	24
Сини.....	25
«Діточа пригода».....	27
Навчання в Коломиї.....	29
Стефанику.....	32
Пам'ятник Стефанику.....	33
Його слова — як грім.....	35
Любов і біль Стефаника.....	36
Ольга — сповідник добра.....	38
Франко і Стефаник.....	41
Черемшина про Стефаника.....	47
Черемшина і Стефаник.....	48
Карби не заростуть.....	52
Мужик худенький, босоногий.....	54
На цвинтар йде.....	56
Вацлаву Морачевському.....	58
«Новина».....	60
«Кленові листки».....	63
Камінний хрест.....	65
Іван все запросив село.....	67
Всі грейцери в селі зібрав Іван.....	68
Дорога.....	70
Промені сонця.....	74
«У воздухах плавають ліси».....	75
«Старий жебрак стоїть».....	76

Літературно-художнє видання

КАЛАЧИК МОКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ

ІДУ ДО СТЕФАНІКА

Поезії з присвятою «Володареві дум селянських»
з нагоди 155-ліття з дня народження письменника
та 90-річчя з дня смерті

"Писаний Камінь"
Косів — 2025

Літературний редактор
Видавничий редактор
Переднє слово
Дизайн і верстка,
комп'ютерне складання, світлини

*Іван Грекуляк
Михайло Павлюк
Іван Оробець*

Віталій Грицай

Фото на обкладинці (Василь Стефаник): *грає'юра Василя Касіяна*

Підписано до друку 2025.
Формат 84x100/32. Гарнітура Georgia.
Ум. друк. арк. 6,63. ... стор. Тираж..... Зам. № ....

Видруковано в ПП "Писаний Камінь"
Свідоцтво реєстру серія ДК, №5083
Івано-Франківська обл., м. Косів,
вул. Незалежності, 28.
Тел.: 067 342 07 47
E-mail: Evrika-pk@ukr.net